

Biblioteca estense universitaria

Largo S. Agostino 337

I-41121 Modena MO

Tel ++39 + 59 222248

Fax ++39 +59 230195

b-este@beniculturali.it

<http://bibliotecaestense.beniculturali.it>

alfa.t.7.35

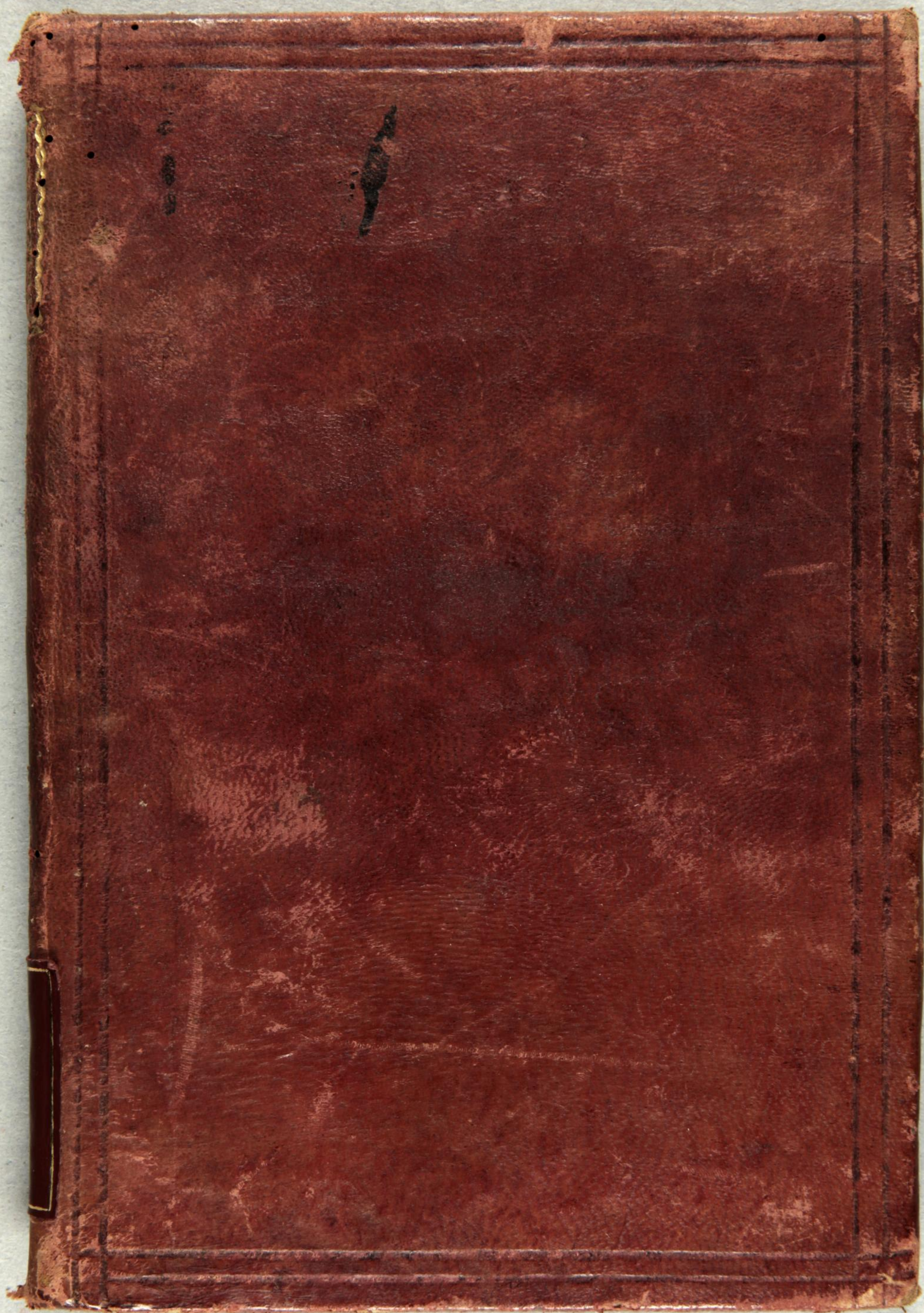
ZACCHIA, LAUDIVIO

De captivitate ducis Jacobi tragoedia

Ms., 16.-17. sec.

1565-1637, cardinale:

http://it.wikipedia.org/wiki/Laudivio_Zacchia

N. T. 7. 35.
(Lot. 77)

Prefatio.

O decus Italiae rerum pulcherrime princeps
Et patrie felix gloria honorq tuus
Da precor accessus opum mitissime nostro
Ut tibi ipse sacris namq fauere soles.
• **Q**uanuis magna tunc cures molimina rerum
fac pateant scriptis atria clausa meis
solent.
Non ut saepe alij te Borse canemus
Nec clara gentis splendida facta tuae
Aut liber imparibus numeris uenerit iste
Dura fugant molles carmina delicias
Nec frons titulos dicam: magnū q parietem
Quaeq olim dedimus aspex bella cana.
Adde q ante omnes cultos qui scribat amores
Mille helegos cantet. nūc tibi Titus adest.
Hic proauos atauosq ferēs: esq̄esta tuorum
Diuinū heroo carminē ducit opus.

B.E.

Nos: quoniam magni renouatur epra luctus
Captiuu flemus tristia fata ducis
Sic ueniet celeri tibi moesta tragedia gressu
Squallentes Laceris crinib; hirta comas.
Tunc uultus: oculosq; truces: faciemq; uereda
Et torua aspiciēs signa tremenda de
erit. Utq; a Lacrymis: sparsos disiecta capillos:
Mox sibi pallentes tinxerit atra genas
Cum sophocles princeps inuenta cothurnis
Ad talamos Lacrymas uenerit ipa tuos
forsitan ante graues tristis mirabere luctus
Hei mihi; quos luctus sic uoluere dei
He ue precor gemitus: quæ sint aut Vba regram
Horrida captiuum flebit at ipsa ducē
Quæ signata tibi fuerint Iustissime princeps
Iaq; tuos carm̃ ordiar inter duos.

finis

*Laudiuu veranensis: ad illustrissimū
principem dñū Borsum Estensem
ferrariā marchionē et uicini Re-
gijq ducē de captiuitate ducis dūco
in TRAGEDIA. Capit.*

Tandem furor subsedit: ac
uarius feri

Rex Borfus loquitur

Nūc martis euentus finem melior tulit.

Am pace cuncti ferūt habita deus

Iustas preces: passis uē iā populi errutas

Urbes colunt: antiqua letus redijt

Ad rura pastor: gaudensq̄ satiabilij

Versat: humum arator desyderio excitus

Campi uagas ducitq̄ uirentibz boues:

Ingentem atrox: qui uocat ausoniā italij

Rebus potens: mutem dedit: animū comes:

Belli impator: et uagus tandem uenit.
Federe certo ad clari sfortiada ducē.
Sic orbe fesso uictor ingens nūc adest
Ille supba hostium referens spolia,
Sancta fruemur requie: sicq; tuas
Liberet ausonia Mars urbes ferus
Miles uē durus dānet: gladio truces
Nec uasta ponti mole sollicitet freta
Tristis paequor: atq; nūc casus terat.
Fortuna quales saepe iā dubio dedit.
Humana perdat ne uē sollicitū genus
Tot cladibus fessum: sic secudent dei
Incepta: magne rex parens iupr.
Iam tuta tellus stabit: haud misera strahet.
Fortuna terras: nō q; magnificis duces
Lapsos triūphis: casibus ausonia ingemat

Mars

iupr

Ausonia

B.F.

Par ille regno superest potens deum
Qui uidit artes adsuprema iam fuisse
fata manere.

Rarum est felix perduras inferni diu
Nam nimium uolucres deuehit rotas
Fortuna rem inuido omne rapiens gradu.

Nostras tamen pax et salus urbes regant
Nec hoste pacato: cedat et domitus

Mars ferox: reuulsens aspera haemi iuga

Adque getarum loca: abiat feruidus

Indigenis ubi hebrus lauit strimoniae grues

Tracesque duri tellurem martis arant.

Regnet sub iugis surse regentibus

Perpetuas ubi aspergens niues uidet

Tardum Bootem plaustro artos glacialis.

Sed quae truces ingens hystrix non diuidit

haemus

gere

hebrus

Traces

ursa

Bootes

Artos

hystrix

dache

*Sarmathae uagi
appuli*

Aufidus

Adria

Multifido dachas ad prædā flumine
Scytharū iugis uagos cogens sarmathas.
Aufoniam linquat atrox: atq; ferus
Deserat arua: campis fugiens appulis
Quaq; celer uerberat undis aufidus.
Litorea cursu uasta adriaci maris
Ac ubi miles p campos castra ferox
Marte undati relictusq; locauerat.
Et gephyris iuuentia sonogramia
Triuerat: ac iacere frondentis putes
Arboris hic ramos refusso sanguine
Intumuit tātū cum bellū cladib;.
Brutia iāq; non nauas timent uagos
Litorea: turpes imitātia insidias.
Profundū haud aret graue predator cylum
Undasq; flexu giret impbus Latens.

Brutia

Cylus

Ponderare nec reſ. grauꝝ uerſata gemat
talia: inmites deos luctu rogans.
En qui fero potens urbes iā territas
t n calabri bello n̄ uertit collibꝫ
Arte ſubactas: Tandē triūphꝫ adest.
Spalladis ramos manu actheæ gerens
Fer^t oleam fortia circum tempora
Laurigeraſ ſerſiā re uinctus comas
Porrigit ip̄as magno dextrā ſfortiade
Fœdera firmans: et ſup Biuges ſedet
Alipedeſqꝫ aurato curru frenāſ equos
Paſſus nec ullaſ pignoriſ dati moraſ
Dux iacobuſ.

Calabri

pallas

Sfortiadeſ dux

.Cōp. f. Sic libycꝫ ſeuiens montibꝫ leo
Domitus blandas maquiſtri patit^r manꝫ.
Vt poſuit iram verberibꝫ truceſ.

E n quanta retulit hic laudis spolia
N e orbe uicto sublimis gloria: insup
M ues rogamus (ligent haec fœdera) deos
A dduciantq; sancta inter duces fidem
S ibiq; faustos reditus: et terris paret
M agnanimus noster dux ad pacem comes
† iura cunctis equidem optata sanciat.

R. ex Borfius

F At idici uatis: qui seruas limina
S acerdos cape sacra nunc deum canens
E xprime phœbi oraculum custos sacer
L iminis antistes: et cœtu dælphe
A bditâ pandens fata conserues genus
C lausasq; per tempus nunc reuera fores
† ntonse crines humeri phœbe gerens
S ic rutilante pulsan citharâ, coma
F uroris ille adripodens sacer spiritus

Condita longeuus responsa annis ferat
Vos quoque numina: ex manifestor. deū
Pandite fata.

Sacerdos **V**IDIMVS aerem leuū sacra alite

Clangore magno dedisse excessu tubas

prodigia mala

Et graue terris ferentes omnes deos

† nerepuit tristi armorum sonitu fragor

Cuncta quae passim misant prodigia duces

Summū reuoluit fortuna pondus celer

Ausonia infelix quale amittit decus

Sic pollicetur phoebus: sic sacra canūt

Limina uatis: Tuque penna prepete

omen

Aere moestum nunc secundes auiis

Rex Bor.

Quid manet alto fibris sudore cruor

Prode sacerdos: cur utaque ora tremens

† iniqua torques: edere iustus deum.

Sacerdos

Rex utinam prodere possim: quē iubes

Concipere ad faustā ante aras nē facem

Tu seu phoebe parnasi relinquis iuga

Seu gemini colles nē montis arduos

Nā ferre regum responsa clade cupis.

Abde rogamus iussa: quē prodixi mihi

Secundet incepta magnusq; deū pater

Rex Bor.

Tolle recantes antistes fati moras

Noscam ut quis sit futura nē cladi mōus

Quis ita postq; uisum est: quātis fleuerit

Luctibus ausonia: quam supi reprimunt.

Sacerdos

Concidit ad magnos iā leta Rex deos

hostia non minus gratū aut omē leue

Hanc ubi pallens fibra nigra prodidit

Cor salens heu necem magni nūtiat

Nē ducis picinini: sed tu cessa deum

pallens fibra

cor salens

¶ am pater iram edere: maris toto ferus

Sicut in orbe: pone nē cladi modum

Delphica qui Lauri phoebe templa regis.

Rex Bor. Desinite intantum uenire dii scelus

Ne pigeat tot bella terris addere

Cesset iniquū impys tandem odium

Curtotiens fessos Langor curis duces

cop. Occupat: olim cū deum fulmen pater

Mueret iratus: non tam discrimine

Concita tellus erga se inmutet deos

Viderat. orbem: ac tantis festum cladibus

Sollicitum ne perdas^{tot} belli genus

¶ upr humana/res iratus premeis

Non tua Marte nostrū te genus petens

Regna tenet: cur sua nē orbi paras

O ptime cedens: cur rector ipse cupis.

Bella gigantum

Ventare clarum sumis Laudibus ducem

Sacerdos Parce deos rex Borfi ne mutis prece

Sollicitus numina iam magna inuocas

Poscere: non deum hoc est ipsoz nephas

Bellag tantum pmittent orbe scelus

Rex Bor. Cur igitur duram tu mortem nūtras

Nē comiti: qui tot terras exupans

Ambit: et altum ubiq nom psonat.

Sacerdos Parcite reges ulli demū fidere

Nulla tenet potente pax: neq salus

Nulla fides quondam firmos hostes ligat

Rex Bor. Mute parūper: custos ambagem dei

Prodere iam liceat: quod fatū monet

Cur uerear: sunt inter duces foedera

Adde q olim dux hostis dextrā dedit

Sacerdos Non satis est: cūctis dextrā quisq dat

Rex Bor. S fortiadesq nata parat conubia

Sacerdos f elicem sanciat mō uenit torum

Rex Bor. f austum ut: magni ijs sepe fraudem ducet

T exere norūt: Sed phoebe templa petam.

C onsulite hic reb fatori ambiguis

Oraculū apollinis

H ē reparat hostes fortuna indubijs nouos

† am furor ad omnes tandē casus redit

P osate ad altas clades respōsa deum

omina mala

M arsi dominus caeli tantū mouet scelus

Mars retrogradus

f ulmina q nybis terras concutiūt graues

C essit in alto pallens uerrice iupiter

supr pallens

D eseruit ipas artes pauida manu

S ceptra fugit: Saturni glatiem timēs

Saturni glacies.

T uq supremis mundum ordinib regens

O mnia uoluy iubet: quiq tempora

Deus natura

R elapsa causis iterū futura facis

Zona celi

N e deseras utrunq; tingentes polum

Z onas: deus magnū uagans p aethera

Mercurius

C ur tua lingua facunde haec mercuri loca

D uceris usq; ad occasus phoebi comes

T ardior: ac alij longum astringes latus

T u geminus mundo: nuntiusq; celer

M andata deferis summi promissa iouis

C ur magni pondere axis prono uertitur

O cciduis lento nō motu Laberis.

.w.

S anguineum trahit Mars et crine rotas

S ecutq; toto celi recessu impius

Q uid tanta coetus deum mala parat

D ecidet aer: uoluetq; ethereum genus

Athlas

M undum refussis ingens humeris athlas.

Calpe

C ernite quantis calpem hesperia premit

F lutibus unda: consurgit ad altaq;

Litoribus spumans oceanus vagis
Æthera fusso ardentem sanguine uidim?
Traxitq; pallentes aer ceruleus notas
Et cū graui sonāsmugit strepitu fragor
Nec luna tantos meatus dederit celer
Quis fretum cursu citō occiduum mouet
Surgatq; cū ad frēm phœbe ppet tumēs

Chorus

Edite sacris deuote senet
Cura deū: Tu quodcūq; licet
Ausus ad tripodes archana fari
Pande malignos misande casus
Augur ad omnes auium pennas
Cæli sinistros noscere motus
Anita cæto rapienda dei
Turbine inmites secula ducūt.

Secundus as.

Mala: quae apparuerunt ex astris: in futura
captiuitate ducis iacobi: post pacem factam.

Augur

Zodiacus

Sol i. equinoctialis

Aries

Taurus

Gemini

Euphrates

Cancer

Non obuia hoc facit flammis phoebe soror

Non talis exit ad summa oblique signifer

Nec ut solet retentus axe tardior

Equata reddit sol dieque pondera

Signa stans: qua lucidus primo nixet

Fuluo aries distinctus terga uellere

En taurus aduerso (recte) ferax, genu

Sustulit ipsa anni uirentis cornua

Epaphia improbi tuque amoris parens

Dum euphratis undas, typhoeum tremens, fugis. Typhoeus.

Complexa paruum timore cupidinem.

Cui gemini caelo grande nomen inest

Cur ducis annum tot iam pallentem malis

Aspice arui longa canceri Brachia

Vltiorem uetita attingere uiam

Proxima zona: qua custos urbe rigens

Et sol recedens curru conuerti impat

Torridus ac flammis estus rapidus leo

Voluit: ex nam acrem pandens ore tumet

Magni reuictus forti olim dextra herculis

Raptusq; caelo sidus virgo sterile

Prouocat autum iam moesta calligine

Et mediu: qua signorum orbem percutit

Et qua pares nocti reducens dies

Libra improbam uergit laquens adq; hyeme

Et uoluit sol nouos deffatus pari

Exitum terris parat magnum deus

Nunciat exitum necis moesta: duci

Sors iacobo: sed cessate diu nephas

Mouere tantu: si qua nunc restat fides.

Tropicus

Leo

Virgo

Libra

Cho. canes / Laudes ducis / carobis: 2. Italia pacifica

Chorus **M**AGNE grauius rector olympi
Eterna cui sidera parent
Paret uagus stellifer axis
Et cum iouis lucidus aethra
Tristes quatit fulgure Terras
Mundum certa lege manentem
O mne iubes ire per aeuum
Tandem graues. Respice terras
Nunc iam redit mitior hostis
Quot uagum Marte per orbem
Lapsas poterat uerberat urbes
Mitem comes sustulit iram
Cuius tremens aspa uidit
Felix olim bella Tarentum
Et Brutius si iacet usque

*Laudes ducis / fa
coly*

Tam fertilis incola terre.

Laeta fauent numina reb;

Pateſt data candida cunctis

Nil aduerſi cernimus uſq̃

Et quon celer aufiduſ undiſ

Seſerat artes uertere lapſas

Tantum pauenſ Brutia nomen

Felix adest hoſte ſubacto.

Hunc uiderat bella gerentem

quid Quid tepiduſ compluit auſter

Quid q̃ geliduſ cingit Boreaſ

Atq̃ occiduſ veſper in oriſ

Regit potenteſ turbiduſ arteſ

Ne non alphonſi gloria regiſ

Claraſ bello ſubtulit urbeſ

Huc ſenſit pandulphuſ heroſ

Rex alphonſus.

pandulphuſ heroſ

Sismondi.

S uas inclades ire furentem

V idet tristi p^ogula bello

M isera celsos uertere muros

E t Sismondi praelia rupit

R upit aëtos Marte furores

M iti comes huc ades ira

T oto felix uictor in orbe

M agnam ferant saecula pacem

M entas cuncti dicite laudes

L ætum uerbi celebrate ducem

A d sit fortis dux iacobus

A lio natus hercule quondam

Q uis nunc terris et decus ingens

R emeat patrias uictor ad arces

Q ualis libycis scypro in oris

E arthago postquam exadit alta

hancq pressit Marte ruentem

Tandem uenit hoste reuincto

Sic romanam celsus in urbem.

Sed quid celeri nuntius gradu

Hostis rapitur fessus ad ora

Laetq gerit omnia uultu.

Huius Testor deos omnes atq deas: graui

Denum labore: et magnū soluti feret

Solamen afflictis fessi rebus duces

Spes omniū bellorum abest: urbes minus

Horrent ruinas: cunctis adhuc stat salus

Infata nostris magna nunc rebus fauent.

Sic personat terris: leta pax: & honor

Infam cinerum: & tura odore super date

Chorus Dic permutes nunc age diuos

Dic per trenaria educe sedes

E t per magni Numina olympi

Quid cū sumus laudibus ipse

Nunc ducis affers gaudia nostri

Munus Tandem ille magnus auctorq belli ferox

Pacator uenit: iam coreas uidet

E t strenuus martem ponit dubium comes

Nō aula gaudet: caua buxo resonat

hymenei nate ducis Tibia numeris: et læta coniunx ducem

forti adq

E xpectat: ante aras deum: iāq hos tenet

Nunc una mens: ac una præcūctis fides

T e nostra tellus: testor: et uos populi

Tollite sanctas ad cælum manus: prece

D eos rogemus: quo pius nostras uelit

Vrbes tueri ausonæ: Rex iupiter

chorus Q V A l i s a t h i c a s n o b i l i s

Virgines: iuuenis pius

Nave currere litora *alium mm. S. v. g. i. o. r. g. g. y.*

Doctus et pia viribus

Suis servare agmina

Ad sinus maris: ac uago

Portu abdere remigem

Cum diem omnium athica

Palladis celebrat sua

Hunc q. hymeneum canam.

Legatus remeas ad feratū regē appulsa: ma

data ferens in aduentu duci iacobi post pace facta

Tertius actus

Leg. **C**ontigimus arces tandem nob. edua

Regisq. celsa magni: nū fessi atria

Post longa cedentis intervalla uiae

Nūc iussa ferre tempus est: atq. dies

Et duci alta ornent sedes reditu

At cerno exeuntes aula famulos

Qua turba regem magno comitatur suum

Nunc procerum cœtu: ipsius laudes canens

Adire fas est: ubi liberi nutum dedit

Magne rex impator: latiq; decus

Rex inclite: olim vasti dominator freti

Mandata nostri fero legatus duci

Ad te: graues ubi ire in foedus cadunt

† am principis nupsit nata sforiade

† untaq; faustas canit hymenei faces

Hic magna bella post inclitus aderit

Dux iacobus pacis gerens pignora

Letus ades: dextramq; uerbis addice

Magnanimi duci promissa deferens

Rex feratus Testor patris manes: supremum cinerem

Et uos deos omnes: perq; regis caput

Vel si quid est: usquā quod præbeat fidem

Cæptis fauete dii: castas tuq; preces

Acepe magne diuum: nunc tandem pater

Agnosco mites ad ipsa uoti deos

Cæpta libens: nunc aras serti cingite

Sed tu nimis faustum omen nutij gerens

Regi hæc uestro referas iussa duci

Adsit celer: talemq; nobis iam uirum

Cernere detur: magnum ac bellum cæsarem

Nunc redeundum est: parat iam famuli

Tanto duci sedes: ac ingentes toros

Aulea pictas ornent sequana trabe

Foresq; cingant has supparto carbasa

Vos in heroum cætus: una fides

Nunc detus: spesq; fortuna olim graui

Dumq; lacessitum tantis me cladibus

Obrueret: supremam fidi usq; ad necem.

*Ornamenta regis in ad
uentu ductus iacob*

A. deſte felices: fugit ſors inuida

R. eddita cunctis: pax italiam manet.

cho. canens Laudes drusi ante hostes pacatos

chorus

Nulla uis maior pietate uera eſt

S: modo extremos maneat p annos

Quos graues ire tenuere quondam

h os amor uerus pietate uincit

cho. i. hymeneos drusi ante

P rincipis nubit pia nata magno

Hic dua intortos religata crines

Quae uale splendet uirginis usq; peras

C olla diffuſis madeant uesertis

D icite inturba populi q; gentes

L eta uadit floribus ac relucens

M ille nunc flamas oculis refulſa

F ronte nunc celeſte uubar micansq;

F lauda portendens coma: per ora ornat.

C arbasi cingunt tenues uerung
V ita q ingenti latus orbe feruat
T alis ipsas archadia sorores
D elia exulta leuib sagittis
P ulchra frondenti agmina rupt ducit
A spice quantos drusiana iubens
M. atrem adimpletus retinetq luctu
Matronas fletu: ac lacrymis moratur
C olla splendenti redimta luxu
M agna sed que iuno deu impatrix
F oedera anetens religas: maritam
N c facem: felix ades: atq coeda
C oiucales: conubium ue Serua.
E t dator gaudi addice bache tyro
F esta: lusus: leticiamq cunctis.
T uq perenis iam magne parens

Solue periculis orbem graui b
Ethere ingens rectorq poli
† upr humanas respiciens
Magnaq uasti addere fuerus
Humina terris: omine certo
Diceris olim tremuisse uiros
Terrigenasq fugisse deus
Aspice regis monumenta mei
Fœdera firmans: uariosq malis
pelle timores: meliore deo
E dere bella cum duce solutum
Olim iacobo: iussa q miser
Agmina cernens ruere incladibus
Regem aspicio. tandem furenti
Marte solutum iungere dextra
Cūq superbi fœdera hostibus. —

Rex ferantur: et Satelles contendentes: an sit. Quartus actus.
ocadendus dux iacob: postq̃ uenit ad fadu

Rex ferantur **M**Agne deum graues premen rex iupr
fulmine terras: quicquid discutis
Aero potens fulgure
Et atra coeli nubes optimus fugas
Natura tu rex grauem machina
Subdidit: ac firma regi dedit manu
Tu nostra respice conciso vertice
Bella serenus tandem: et ipsa reddere
Ocia terris: omnis certi paras
Ades secunda signa nō pacis gerens
Deum rector: et casus iniquos preme
Reuertor in regna sospes: iāq̃ deus
Humine iusto terras rebelles uidet
Hic pace securum est habere fas diem

T riumphos inter ipsa belli spolia peram
D eos replacemus: Tuq ante aras senex
Sacerdos ipsis tura dysgrata manu
S acra feras: ita erit omen melius
E nuictor adsum iura adeptus hic mea
T alis atrides spoliū fessus retulit
S oipes ad ipsas templo micenas iouis
I lion armis ubi delapsus exiit
E t troia uidit ingens crematum hec tora
D y quantis terras quatit graues malis
F ortuna nostra iactatq rotans Bond
V nica non est tantum secura dies
O mne reuoluit fato labente genus
A lea nos hanc simul incladem trahens
E o ut uoluitur axem occiduum
R es ita nostras impetu celum rapit

En cuius grauius dudum stetit bello furor
pace fruatur tranquillus: ire: strepitus
Reuulsi aberunt: tuta iam tellus erit.
Satelles Rex pie: felixq; ingens calabrum decus
Quisq; potens nunc dominabere appulis
pernicibus: durum genus: et rara fide
Vbi agrestis unco gens terram uomere
Verit: uagosq; campis reducit greges
Imperium testor: manes atq; pio
Consulimus fortune nunc tandem tua
Accipe nostras: quas tibi damus preces
Iam iam adert fortis ille, ac ingens comes
Dux iacobus: olim bello hostis ferox
Mue tuas ipse res clades uendicem
Est dies: quate dum perdere eum uelint.
Iamquid hic postquam fugatus est, redit

fœdera magni ostentansq; Sfortiade

Quidue morari impiam illius necem

Rex ferax Parte nouum satelles molliri scelus

Et regis semel manu data est fides

Satelles Splendide fecisti: addideris mō aliud

Facis pie: cum hospitio a te uicto recipis

Hoc rex enim cunctos, ut refertur, decet.

Rex ferax Ergo etiam decet nō me fore pium

Satelles Esto uelim, atq; sis clemens: ubi est opus

Quis non hostem mō possit pdat suum

Rex ferax Non hostis est amplius hic: quondā fuit

Mosq; cunctis datur p bella uincere

Satelles Cauendum illi est: qui bellū semel intulit

Nulla stat ijs: qui secuntur castra, fides

Rex ferax Imo fides ipis nulla erit regibus

Si primam hostem, ubi dextrā dedi, meū

Sacelles E populo unus es non rex si ipse times

Rex fera Satis peractum est reuinctus in carere

Hoc sufficit mō ne nobis noceat

Sacelles Captus pot' nocere mortuus nihil

Rex fera Non semp est fas regi homines occidere

P' unire prodest timore: nūq' nece

Sacelles Nil potentem ui'sit seu lex dedecet

Rex fera Qui regnare cupit infernum diu

Diligat omnes: sit hic supplex miseris

Sollicito curet: sancta iura audiat

Inhibeatq' nam: lapsos potens leuet

Sacelles Contempseris te ipsum: ista si nē feceris

Non timet hos populus adire frequens

Cumq' suos reges imbelles uiderit

Rex fera Me uereantur mallo pietate sua

Quod si malus cogat hos parere timor

Verba augusti caesaris.

Nota.

Sacelles. H ostem uelim tuum: non regna perdere

Rex fera. E um si occides me: et sceptrum pdes mea

Sacelles. N on populus negat: teq periculis
L ibero: nē omnes: quod nos idē expetit

Rex fera. G ratia me patri: nē alphonsi mouet
R euixit quondā tantum: q̄ sibi ducem

Sacelles. H oc si mouet te: cur non respicias tuos
H uius adhuc fessos proelio: et repetis
T ot inter clades olim ab isto iā editas

Rex fera. M agnanimi regis est obliuisci omnium
P ost bella: quęq atrox fortuna intulerit

Sacelles. N on quod decet: sed quod proderit aspice

Rex fera. F as contra enim itur: quod regni nō genuit

Sacelles. R ecedat aula: quisquis esse uult pius

T ibi modo prouideas: refert nihil

N oceret illud: si iste fugerit magis

Reyfer. h. aud fugiet: uinctus prope stat mortuus
p. ulchra caret phœbi luce: multū ingemēs

Sarcellex. Magis remoueant nati: parentes q.
Trahentes inuisam tot pro belli diem
Iam populi hic furor graui nē aderit
Circum ferentis clamore tibi minas
Aut sceptrā linquas: aut hostē pda tuū
Aspera cuius bella sensere uagi
Vrbibz euersis, appuli q. truces
Cerne ruinas nunc tuorū: misere
Atq. pie gentis: quæ flet casus adhuc.
Vastata campi: cerne agmina uberibz
Et quot duces: seu marte: septe iacēt
Non patiāre ultro: nos tot mala pati
Fortuna dum tuūz rursū extulit caput
Ab hoc graui olim iactatū piculo.

psuasio sarcellex

Rex fera. *Dux iacobus ianere*
loquens secum.
Puplico hosti parcere nunc tibi est scelus
I fac iam satelles quodcumque licet
Nunc ita dii iubent. Erit quod hoc melius
Parcere regnis quam qui me postulat.
Gnaus deum ira tuam non rex etheris
Aspicere si qua est pietas. casus meos
Hox atra iam circumvolat. mæsta quæ
Hubes obduxit mihi nuditum diem
An semper infelix tenebroso premar
Carere. nec malis ullis dabitur moris
Optata mors mihi est: ut liceat mori
In fontem ubi ad poenas dira fata vocant
O nulla terris fides: o fors inuida
His merum regna ad pacem componere
Vbi fides: ubi decusque ubi est honor
Et iam tot militibus armata manus

Licet mori licet: parate iam necem
 Hæc regis est pax: hæc duci sunt foedera
 O' iupiter terras: ac Regna dirrue *exclamatio*
 Cur tua cessat a fulmine manus
 Hic uada sunt acherontis: atq; nigre *acheron*
 paludis stagna: fumant accense faces *palus*
 Iam furias tremens nunc agitat pavor
 Cerno megera colubris nexa comas *Megera*
 Atræ sonat nocturno styx carmine *styx*
 Hic bellides aquas: hic saxa q; humeris *Bellides*
 Sisyphus errigens suum petit onus *Sisyphus*
 Hic ticius sunt hic audax: & tantalus *Ticius. Tantalus*
 Nulla mora est ditem cerno q; inferos
 Quid bella profunt: quid noue acies in
 Carcere uinctus hostium fata moror.
 Enia satellites adest: meq; petit.

Satelles

Dux martis auctor potens: bellis inclite

Piget dicam piget: tibi fero necem

Sic rex iubet: iam colla tende gladijs

dux iacobus

Suprema testor fata: teq; iupiter

Hanc animam eripue: quae cupit lubens

Satelles

Quam grauius dram constans tulit necē

Indolui huic tam dura sortem accidere

Sed redeo ad regem: iam pactum est scelus

cho. cu drusiana lacrimis exprimitur dux. 4a.

.choni?

Fleimus casus drusiana tuos

Comitum primis turba sub anis

Fleimus ne celeris inuida fati

Seraq; ducis monumenta fleamus

Est nulla terris concessa fides

Nulla permanet in orbe salus.

En! qui tantas uicerat urbes.

A spera cuius bella timebat
O mnis vasti terminus orbis
Minima pressus tellure iacet.
Hec militibus armata manus
Hec decus auri
Potuere ratum uertere tempus
Nunc iam rapida fortuna bona
Celebrate duces: tantūq̃ breues
Onerate dies pondere rerum
Minimo uiuit fortuna loco
Sed nostra petit ceca uoluptas
Maiores suo monumento bona
Optima nullū sua fata iuuant
Instat semp̃ dura cupido
Et uinctus amor querere largas
Triste malorū certam̃ opes.

Tu cui Latium paruit omne
Indyge bellis: cuiq^q potentes
Veneras olim timore reges
Tandem supremo Marte pusti
Non ullas belli passus erunas
Sed rara fides: fraus atq^q doli
Captivum regi fecere iniquo
O q^q falsis credere rebus
Conamur miseri: Evolat aetas
Non est cuiq^q unica tantu
Secura dies
Mergit humanu fortuna genus
Rotat populos: simul omne trahes
Pertita nostris parca ruinas
Sic celsa ducum ne Regna cadunt
Obruta ac vastis cuncta procellis

No. A lea uertit: nimium preceps
Celerique currens inuida fato.

Nuntius rediens ad Regem Borsiu: & reportans
captiuitatem ducis iacobi secum lacrymas. Quintus actus.

Nuntius **M** Oerore quassor: atra iam fudat gene
f letus pora: rupta sunt ius ac fides
Quanta terris nunc incitis mala
Reuertor ad claras urbes ausoniae
Tristia captiui ducis metu ferens

cop. Mandata: qualis olim nulli erat miser
Cernendus nuntius: fatum narras huc
Ubi ille magna oethem repleuit nomine
Post sacra caelo ablati: monumenta necis
quo quo miser p. iter auertat: tuas
Clades terris dux iacobe referens.
Non ta fuit pontus: aut euxini equora

hercules

oetha

caspia mare

de fortuna

verba M. Agrippae

instabilis fortuna

hymenei

feruent maris: canis agitata fluctibus
Et caspiū tantis fretu reuerberat
Auster procellis: q̄ uasta mole ruens
Graues exagitat fortuna hominū metus
Lususq; terris sibi quotiens parat
Inclades miserū nil intactū finit
Sollicitat duces: hæc relinquet nihil
Humanis quod nō rebus potens audeat
Illa iurgio ineptū uulguis prouocat.
At ex alto nostra ridet ingemnas
Terq; quaterq; nubilū obducit caput
Nunc lata: nō grauis tot casibus fures
Nec mōito: nūc uertice tremulo micās
En ipse dux martis potens reuictus est.
Regis dolos: fortune ac mōitū docet
Quis hymeneos tales in fraude putet.

Quales triumphis hic celebraverat
Tantisq; sacros nō honores laudib; q; t
Enumeret tuosq; rex dorsi potens
Ordine lusus hic heroes aderant
Purpura et flavescentes reuicti comas
Vestib; auratis magnū habentes decus
Ima ad egregias palla laferat pedes
Hic auro intextam gerens humeris clamide
Eoas ferens arabum diuitias
Sacrosq; spirabat odores cynamy
Ille superbis caput ingens spolijs
Mille felices habuit gemas micās
Picta colūnis et tecta rigentib;
Seabat hic solidas auro nexa trabes
Magno parentia hinc regib; cādine
Atria exceperant ingentesq; procos.

supra

Regalis pompa

Aurata uestes

Palla

clausura

Arabes

Cynamomum

gemae

Trabes

reges

Proci

Auro & uarijs stridentia Luminib;

1 pfe sublimi an omnes prouectus equo

Rex Borfius

Rex aderat Borfus: vna magno duci

1 bat comes armis: nē humero arduus

Dux iacob

Toto q felix se attollens pectore

Dux iacob: sacris libas pateris

Cito mutabilitas
fortune fit.

Et qui italos dudū concusserat: graui

Marte duces: carcere nē obruitur

Nūc fraudib; regū captus: atq; dolis

Auernus

1 mis auerni sedib; lugens iacet.

Tot humanos labores: raraq; fidem

Deflet et casus fortune impotens suos

Ac tanta terris mala surgere ingemit

Rex Bor.

1 am rumor hic nostras dudū aures pculit

Hobis q ipa coit sanguis formidine

Hec in aeras mala deferant

I n nubes zephiri: timor ac spes dubia ē

Nuntius O cadit heu dux iacob occidit

Rex morā hoc magnū peperit nephas

Rex Bor. Dehinc tellus: Tuq; rector etheris

horreda dictu

P rofūdum sedib; erue: inq; deos

Armati pluto ferrū tende manib;

*pluto
Armati manes*

Nature iura concussa sūt: supos

T erras: pontū: perde: nullū p̄tere lice

Quis mora est iuvenis iā cūcta disante

Ubi ausoni & decus perditū iacet.

Nuntius S pes una est. afflicti iā p̄re-luctib;
Hic captus est: nō dura dānatus nece

Rex Bor. Me me famul; adest secuti ducē

Ceham/ra.

Licet q̄ ultisci licet: moriendū est: furō

Sic mentem exagitat: ut meū oēs ueli

T erras: urbes: armis bellog; perdere

Infelix quantos Italia uideris
casus ingemens: sed tu mecum uis
Miseranda aspice captiui fata ducis.

Chorus italorum.

Chorus

Tē superba exquirite regna

Inuida casus turba per omnes

Non tā uastis fluctibus undas

Voluitque furens equora pontus

Quātum miseris subiecta iacet

Hominū rebus fata caducis

Nec tā stabili fortuna loco

Seu tā pollens tua uita fuit

Tristes ut nō uertat iūbras.

Nil perpetuū uiuit in orbe

Omnia finem simul orta petūt

Unica uirtus aeterna manet.

FINIT TRAGOEDIA. finis

Laudium Veranensis.

B.E.

cc. 24

Præfatio.

O decus italice regis pulcherrime princeps
Et patriæ felix gloria honorq; tuæ
Da precor accessusq; opti Mitissime nostro
Ut tibi ipse sacris nãq; favere soles.
• **Q**uanius magna tñ cures molimã rerq;
fac pateant scriptis atria clausa meis
Non ut sæpe alij te Borse canemus
Nec clara gentis splendida facta tue
Aut liber imparib; numeris t' uenerit iste
Dura fugant molles carminã delicias
Nec fr̃s titulos dicam: magnũ q; parẽtem
• **Q**uæq; olim dedimus aspa bella canã.
Adde q; ante om̃s cultos qui scribat amores
Mille helegos cantet. nũc tibi Titus adest.
Hic proavos atavosq; ferẽs exopta tuor;
Divinũ heroo carminẽ ducit opus.

solent.

B.E.

Infelix quantos Italia uideris
casus ingemens: sed tu mecum uisum
Miseranda aspice captiui fata ducis.

Chorus italorum.

Chorus.

Te superba exquirite regna
nuda casus turba per omnes
Non tam uastis fluctibus undas
Voluitque furens equora pontus
Quantum miseris subiecta iacet
Hominum rebus fata caducis
Nec tam stabili fortuna loco
Seu tam pollens tua uita fuit
Tristes ut non uertat iumbas.
Nil perpetuum uiuit in orbe
Omnia finem simul orta petunt
Unica uirtus eterna manet.

FINIT TRAGOEDIA. finis

Laudius Veranensis.

B.E.

cc. 24

L. 77

~~Ms. VI A. 37~~

~~α. T. 7, 35~~

